

DAMUNT DAMUNT

REVISTA D'INFORMACIO LOCAL

SANT JOAN - GENER 1.996 N° 56

DAMUNT DAMUNT

Revista d'informació local
SANT JOAN (Mallorca)

Gener 1.996 - Núm. 56

Domicili
Major, 68
07240 - SANT JOAN (Mallorca)
TEL. 52 61 83

Director
Miquel Florit Huguet

Redacció i Muntatge
Catalina Fullana Matas

Assessorament Lingüístic
Antoni Amengual Barceló
Margalida Bauzá Bover

Col·laboradors
Gabriel Company Gayà
Carles Costa Salom
Josep Estelrich Costa
Catalina Jaume Ginard
Joan Jaume Nigorra
Bàrbara Matas Sastre
Nofre Torres, rector
Joan i Mates
Bàrbara Matas Sastre
Joan Bauçà Barceló
Antònia Pilar Mas

Fotografies
Miquel Florit Huguet
Altres

Imprimeix

Apostol y Civilizador
Petra (Mallorca)

CONTINGUT

NOTÍCIES LOCALS

POEMES, GLOSES I GLOSADORS

NOTÍCIES BREUS

ALTRES INFORMACIONS

COL·LECCIONABLE "FITXES A

LLOURE" NÚMERO 1

FOTOGRAFIES

Portada i contraportada

JOANAQ Mª FONT RIERA

(de Ca'n Pep de S'Hort)

NOTA: Els escrits publicats sols expressen
l'opinió dels seus autors.

La revista no s'identifica
necessàriament amb el seu contingut.

El Primer Premi del XXIV Certàmen Poètic Verge de Consolació Serà Premi Miquel Gayà i Sitjar

Un any més s'ha convocat el **Certàmen Poètic Verge de Consolació**, aquesta vegada en la seva vint-i-quatre edició. Com a novetat el premi s'anomenarà **Premi Miquel Gayà i Sitjar**. És un homenatge al nostre poeta que ha estat President del Jurat, des de la seva institució dins de la Festa del Quart Diumenge de 1.972.

Les bases del Certàmen seran molt similars a les edicions anteriors. Les obres escrites en la nostra llengua, es presentaran per triplicat, amb una extensió mínima de 14 versos i hauran de fer alguna menció a la Verge de Consolació, del seu Santuari o de la Festa del Quart Diumenge. El termini d'admissió acabarà el dia 5 de març de 1.996.

S'estableixen els següents premis:

- 1er. **PREMI MIQUEL GAYÀ SITJAR**, dotat amb vint-i-cinc mil pessetes i placa d'honor.

Accèssits consistents en una placa, que es concediran d'acord amb el criteri del jurat,

- 2on. Al millor poema d'autor local, dotat amb cinc mil pessetes i placa d'honor.

La proclamació dels guardonats i la tremesa dels premis es faran en el Santuari de Consolació a l'horabaixa de la Festa del Quart Diumenge, el dia 17 de març de 1.996.

La Penya Motorista Visitarà Extremadura i Madrid

Dins la programació del seu quarantè Aniversari, la Penya Motorista Sant Joan, prepara una excursió pels dies del 8 al 14 d'abril en la que es visitarà Extremadura i Madrid i els seus voltants.

Entre les moltes visites programades hi figuren: Toledo, Càceres, Trujillo, Mèrida, els "Monasterios de Yuste, Guadalupe, El Escorial, i Santa Cruz del Valle de

los Caidos". Ja dins Madrid es visitarà el més important, com el Palau Reial, La Almudena, el Museu del Prado, etc. També es farà un recorregut turístic per a conèixer la Capital d'Espanya. Tot això, en fa d'aquest un viatge ben atractiu. Per més informació es poden dirigir a la Penya Motorista o a l'Agència de Viatges Kronos que cuida de la part tècnica d'aquest viatge.

Naixaments: han arribat durant 1.995

1.- **Maria Coloma Jaume Company**, filla d'Antoni "Bovarri" i de Francisca "d'es Forn", el dia 05 / 01 / 95.

2.- **Joan Miquel Ferriol Jaume**, fill de Josep i de Maria Magdalena, el dia 25 / 03 / 95.

3.- **Lluïsa Febrer Bauzá**, filla de Frederic i de Margalida "Bossà", el dia 06 / 05 / 95.

4.- **Antoni Jaume Gayà**, fill de Gabriel "Fuiana" i de Maria "de C'an Cambuix", el dia 16 / 06 / 95.

5.- **Amador Lluís Bauzá Cabot**, fill d'Antoni Josep i de Joana Maria, el dia 01 / 08 / 95. No està registrat a Sant Joan.

6.- **Maria Parcisa Font**, filla de Martí i d'Antònia "de C'an Tronca", el dia 03 / 08 / 95. No està registrada a Sant Joan.

7.- **Rosa Maria Bauzá Santandreu**, filla de Josep "Jordi" i de Francisca, el dia 23 / 08 / 95.

8.- **Antònia Rebassa Fernández**, filla d'Andreu "Fuster París" i de Joana, el dia 23 / 08 / 95.

9.- **Marta Sánchez Matas**, filla de Francisco i Catalina "de Son Duran", el dia 06 / 09 / 95.

10.- **Maria Antònia Gayà Matas**, filla d'Arnau "de Son Perdut" i d'Antònia, el dia 28 / 09 / 95.

11.- **Ainoa Mariño Poció**, filla de Rafa i de Bàrbara, el dia 02 / 10 / 95.

12.- **Joan Company Obrador**, fill de Miquel "Mena" i de Joana, el dia 29 / 10 / 95.

13.- **Maria Morey Camacho**, filla de Joan "Rubert" i de Maria José, el dia 29 / 10 / 95. Va néixer a la Maternitat de la "Clínica de la Paz" (Madrid), però fou inscrita a Sant Joan.

14.- **Joana Maria Fontirroig Ferrer**, filla de Josep "Bovet" i de Maria, el dia 06 / 11 / 95.

15.- **Agnès Oliver Galmés**, filla de Joan i de Magdalena "Rebassa", el dia 04 / 12 / 95.

16.- **Andreu Bauzá Company**, fill d'Andreu "de Gosalba" i de Catalina "Turricana", el dia 23 / 12 / 95.

La Parròquia va Celebrar el Nadal

Amb unes Matines solemnes i participades la Parròquia va celebrar la Vigília de Nadal. La cerimònia va ser oficiada pel rector Nofre Torres i concelebraren Mn. Gabriel Ferriol i el Pare Amador Bauzá.

El cor Parroquial va interpretar la part musical religiosa i nadalenca que per acabar va cantar la típica cançó "A 25 de desembre".

Igualment seguint el ritual com els anys anteriors es va fer el cant de la Sibil·la i l'Anunci de l'Àngel.

L'altar major presentava un aspecte inmillorable amb l'estrella, l'enfiloi de neules i el vell arbre de nadal guarnit amb neules blanques i la menjadora amb el Nin Jesús.

El dia de Nadal el matí un grup del Cor Parroquial acompanyat per Sor Maria i membres del Consell Parroquial visitaren i obsequiaren als malalts i impeditos. Després de donar-los les bones festes els cantaren unes cançons nadalenques per tal d'alegrar-los una estona la seva vida.

Concert de Nadal

El dia 29 de desembre en el Saló d'actes de la Casa Consistorial es va celebrar un concert de Nadal a càrrec de la Coral Infantil i Adulta del Col·legi Públic Son Juny. En aquest acte es va presentar la coral adulta creada recentment per a donar continuïtat als alumnes afeccionats al cant coral després de deixar l'escola, tal com ho digué en la presentació de l'acte el Director del Centre Josep Roig.

La Coral Infantil sota la direcció de Francesca Font Oliver, va començar el concert i a continuació ho va fer la Coral Adulta també amb la direcció de Francesca Font Oliver i Joana Estelrich Blanch.

Per acabar el concert les dues corals van interpretar algunes cançons conjuntament.

Les cançons popular i nadalenques interpretades per les corals van ser molt aplaudides pel nombrós públic que omplia la sala.

Al final de l'acte, el batle Gabriel Mora va agrair aquesta mostra d'afició al cant coral i va donar les bones festes a tots els presents.

Joan Jaume Nigorra

Festa de la Sagrada Família

El passat diumenge dia 31 de desembre la Parròquia va celebrar la Festa de la Sagrada Família, anomenada també, la Festa de les Capelletes, tota vegada que en aquest dia es concentren a l'altar Major, totes aquelles capelletes que amb les imatges de la Família de Nazaret, visiten durant tot l'any les nostres llars.

També en aquesta festa s'acostuma a retre un petit homenatge a aquells matrimonis que han celebrat les seves noces d'or o d'argent. Enguany foren sis les parelles que havien celebrat els seus 50 anys de casats i 18 les que havien complert els 25 anys. A totes elles, s'els va entregar un placa commemorativa d'aquest esdeveniment familiar.

El Balanç

Com ja és costum, el dia 1 de gener, la Parròquia a través d'un membre del Consell Parroquial, presenta el Balanç Econòmic de l'any anterior. Un balanç que demostra la solidaritat del poble santjoaner envers tant de l'Església local com també les necessitats d'altres llocs, com ho demostra el milió i mig de pessetes recaptat en les Col·lectes de "Fam", "Caritas", Església Diocesana, Mallorca Missionera, etc.

Degut a la col·laboració dels feligresos durant l'any 1.995, s'han pogut realitzar obres com la renovació de tota la instal·lació elèctrica del temple parroquial, Obres a Consolació de llanterner (conexió a la xarxa d'abastament d'aigua), de picapedre i de pintura. S'ha fet també la reforma a la Casa Parroquial que ha comptat amb unes ajudes extraordinàries i que constitueix una bona millora, una inversió i un augment del patrimoni de la nostra Parròquia.

Després de tantes obres i millores el balanç presenta un saldo positiu, que permet que a l'any 1.996 es puguin projectar unes obres de millora de la instal·lació elèctrica de Consolació, com també de la Rectoria.

El rector, a la missa del capvespre en honor a la Mare de Déu de Consolació, va agrair al poble la seva ajuda els va donar les Bones festes, tal com ho havia fet el dia de les Matines.

Joan Jaume Nigorra

Concurs de Betlems

Per aquestes festes nadalenques, altra vegada aquest any, hi va haver el tradicional concurs de Betlems.

Enguany van participar en aquest concurs un total de 17 betlems, tots ells ben diferents, fets amb molta creativitat, originalitat i sobretot, molta feina. Però tots tenien una cosa en comú, la bellesa i la gran il·lusió en què havien estat fets.

El jurat d'aquest any estava format per per cinc persones de diferents edats: Biel Company, Àngela Riera, Maria Montserrat Company, Antònia Pilar Mas i Cati Torrens. D'aquestes cinc persones només en votaven quatre a cada casa. Quan una persona tenia un betlem a casa seva o a casa d'un conegut restava sense votar en aquesta casa i així successivament. Cada membre del jurat posava la seva puntuació que oscil·lava de 0 a 5 punts. Un cop fet això posava el seu paper dins del sobre, el qual es tancava una vegada contenia les quatre puntuacions.

Una vegada sumats els punts que hi havia dins cada un dels sobres van resultar els següents guanyadors.

El quart premi amb 17 punts va ser per Antoni Joan Barceló.

El tercer premi amb 18,5 punts va ser per Antoni Bauzá Matas.

El segon premi amb 19 punts va ser per Catalina Munar Caimari.

La guanyadora d'aquest concurs de betlems 1.995 va ser Maria Matas amb una puntuació de 19,5 punts.

També varen obtenir un premi especial el betlem del "Col·legi Públic Son Juny" i el del "Grup Escolta".

Ambdós mostraven una gran originalitat i creativitat. A més cal remarcar que el primer d'ells estava fet a partir del tema dels materials reciclats. Cada curs feia una part del betlem (arbres, reis,...) i amb el treball fet a cada curs s'aconseguí el conjunt del betlem.

Vull concloure això amb una glosa que ens va fer el "forner Boveta", quan vàrem acabar de visitar tots els betlems.

La glosa diu així

Vàrem formar un jurat
d'una gran categoria
no hi va faltar s'armonia
ni sa bona voluntat.
El qui mos ha convidat
que conservi s'alegria
i la seva simpatia
que Déu Pare li ha dat.

Cati Torrens

Es va Celebrar el IV Concert per a Joves Intèrprets

El passat diumenge dia 18 de desembre a l'Església Parroquial de Sant Joan, va tenir lloc el IV Concert per a joves intèrprets, que organitza anualment en arribar aquestes dates el Centre Cultural, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Joan.

Aquest acte cultural seguit amb molt d'interés per bastant de públic, es una verdadera promoció i una gran estimulació per aquests nins i joves santjoaners, estudiants de música, alguns dels quals amb només deu anys ja mostren les seves aptituds per a la interpretació com els germans Maria Antònia i Jaon Company, fills de Joan Company, Director de la Coral Universitària, que va presentar l'acte; o bé, els germans Guillem i Catalina Gayà Mayol, Marina Mas o Ferran Pizà.

Pere J. Barceló Bauzá, estudiant de vuitè de piano, va demostrar la seva maestria i qualitats interpretatives; també actuaren els components del Grup Aires de Pagesia: Josep Florit, Bàrbara Barceló, Eugeni Cañellas, Marta Company, Antoni Costa, Antoni Bauzá i Joana Estelrich.

Cada una de les diferents actuacions varen ésser molts aplaudides i al final tots els joves intèrprets van ser obsequiats pel Centre Cultural com a mostra de gratitud per la seva aportació en el concert d'enguany.

Joan Jaume Nigorra

Maria Turricana una Artesana de Flors seques

Maria Company Estelrich (Turricana) amb motiu de les festes de Nadal, ha impartit un curs sobre flors seques en el Col·legi Verge de Montision de Porreres.

Baix de les directrius de Maria Turricana els nins d'aquest col·legi han realitzat uns centres de flors seques, que foren exposats en el col·legi el passat 21 de desembre.

Maria Company és un gran especialista en flors seques, material amb el qual realitza vertaders treballs d'artesanía.

Noces d'Or (1.945-1.995)

- Jaume Font Bauzà (Sineuer) i Margalida Sastre Gayà (Caia).
- Guillem Morey Ferragut (Bovarri) i Antònia Sorell Barceló (d'Es Forn).
- Joan Nicolau Matas (Xisquet) i Francisca Jaume Sastre (de Cas Salador).
- Bernadí Barceló Antich (Paris) i Maria Company Gayà (Mena).
- Guillem Morlà Bover i Catalina Jaume Mieres.
- Rafel font Bauzà (Sineuer) i Catalina Barceló Bou (Sèbia).

Enhorabona a tots!

Noces d'Argent (1.970-1.995)

- Alfredo Mari Mari i Antònia Caimari Matas.
- Miquel Gayà Mora (de ses Gomes) i Rosa Rotger Florit (Boireta).
- Aleix Mestre Alcover (de Son Gual) i Catalina Barceló Gayà (d'Es Pujol).
- Andreu Barceló Mas (Falet) i Catalina Bauzà Gayà (Marçala).
- Guillem Gayà Gayà (Cambuix) i Catalina Florit Vaquer (de Sa Granja).
- Llorenç Mas Company (Fraró) i Margalida Jaume Oliver (Polla).
- Joan Bauzà Martí (Esnave) i Catalina Matas Bauzà (de Sa Plaça).
- Joan Sansó Roig i Pilar Fuster Camps.
- Bartomeu Morey Satre (Bovarri) i Antònia Canals Moyà.
- Andreu Barceló Bonet i Margalida Pizà Salom.
- Antoni Rebassa Català (de Cas Garriguer) i Antònia Riera Salas.
- Andreu Barceló Pocoví (Falet) i Maria Isabel Garcia Torrens.
- Gabriel Ginard Serra (Molondro) i Maria Barceló Segura.
- Martí Planas Cifre i Bàrbara Gayà Bauzà.
- Joan Company Company (d'Es Garaix) i Maria Antònia Bonnin Forteza.
- Pedro Nigorra Gayà (Petrer) i Aina Maria Acero Villan.

Necrològiques

Josep Bauzà Sastre (Gonella), morí el passat dia 7 de gener a l'edat de 84 anys.

En Pep Gonella, que morí fadrí, va tenir la sort de gaudir durant la seva llarga vida, de l'afecte de la seva família que el cuidaren sempre. Germans, cunyades, nebodes i nebots tingueren sempre d'ell un entranyable esment.

Descansi en pau el difunt i rebí el nostre més sentit condol tota la seva família.

* * *

Bartomeu Galmés Mas (Putxer), va morir el passat dia 13 de gener a l'edat de 64 anys.

Tomeu Galmés va ocupar importants càrrecs dins la Federació Balear de Futbol.

Descansi en pau el difunt i rebí el nostre més sentit condol tota la seva família.

La Biblioteca

L'any 1.995 ha estat experimental en quan a l'Arxiu Municipal de Sant Joan.

Gràcies a la petició formulada pel Col·lectiu Teranyines a l'Ajuntament, l'Arxiu Municipal ha romàs vinculat a la Biblioteca en els dos aspectes següents:

- L'horari (és el mateix que el de la Biblioteca)

- La persona encarregada de l'Arxiu Municipal és la que s'encarrega de la Biblioteca.

Aquest acord es va posar en funcionament a finals de gener de 1.995 i s'han comptabilitzat 98 consultes fins a finals d'any.

Una millora de la qual cal felicitar a l'Ajuntament i al Col·lectiu Teranyines.

Associació de Persones Majors de Sant Joan

El passat dia 16 de gener l'Associació de Persones Majors de Sant Joan va celebrar l'Assamblea General Ordinària. Dels temes que es tractaren destaquem els següents:

(Programa d'activitats a desenvolupar per aquesta Associació durant 1.996)

ESPORTIVES

CAMINADES: Tots els dijous de l'any, exceptuant els mesos de juliol i agost.

PETANCA: Tots els horabaixes hi ha alguns socis que practiquen i els dimecres, dissabtes i diumenges i dies festius, entrenament general. Durant els mesos de primavera, s'organitza un torneig, la final del qual es juga en el mes d'agost, coincidint amb les Festes Patronals de dia 29 d'agost.

ALTRES JOCS: Durant l'hivern s'organitza un campionat de truc pels homes i un torneig d'escambri per les dones.

RECREATIVES

- Ball de saló tots els dissabtes.
- Construcció d'una carrossa per desfilars el dia de Sant Antoni i concurs de gloses i ximbomba, acompanyat d'una torrada el vespre abans d'aquesta festivitat.
- Celebració d'una "bunyolada" la nit de les "Verges" amb serenates incloses.
- Durant els dies de CARNAVAL, s'organitza un concurs de disfresses.
- Per les Festes Patronals s'organitza una Exposició de treballs realitzats pels socis.
- Per NADAL es construeix un betlem per participar en el concurs que anualment organitza l'Ajuntament.
- El dissabte de Cap d'Any o dia de Nit Vella, s'organitza un ball i es fa el "ritual dels dotze grans de reïm".

HOMENATGES

- El dia dos de maig, es fa el ja tradicional homenatge al matrimoni, a l'home i a la dona de major edat del poble.

- El dia 29 d'agost, dintre dels actes de les Festes Patronals, es rindeix homenatge als majors de vuitanta anys, fent-los entrega d'un obsequi.

EXCURSIONS TURÍSTIQUES - CULTURALS

- L'Associació organitza una excursió mensual, visitant diferents indrets de l'illa.

- S'organitza l'assistència a representacions teatrals, especialment amb les subvencions de les Institucions Públiques.

- Assistència a Trobades Esportives-Culturals organitzades per la Federació de Persones Majors de les Illes Balears.

- També es participa en la Recuperació d'Oficis organitzat per la mateixa federació.

El Menjador de l'Associació de Persones Majors de Sant Joan

El menjador de l'Associació té dues classes de comensals: els anomenats fitxos que durant l'any 1.995 han pagat 400 pessetes diaris pel dinar i els altres no fitxos, que sols acudeixen als menjadors d'una manera esporàdica, i paguen 500 pessetes pel dinar.

Els acompanyants o familiars no socis paguen la quantitat de 600 pel dinar.

Des de dia primer de maig en que es va posar en marxa el menjador, fins al mes de desembre de 1.995, s'han servit els següents dinars:

A "comensals fitxos": 1.794 dinars.

A "comensals esporàdics": 2.695 dinars.

A familiars o acompanyants no socis: 25 dinars.

En total s'han servit més de 4.500 menús que han significat un moviment econòmic superior als dos milions de pessetes.

Nin Jesús es va fer entrega dels premis als guardonats en el concurs de Betlems, organitzat per l'Ajuntament, patrocinat per "Sa Nostra", "Banca March", "La Caixa" i altres col·laboradors com la Pastisseria Gabriel Company, el Forn Can Mateu, Autos Sant Joan i Electrodomèstics Sant Joan.

Una vegada fet això es va fer el tan esperat repartiment a tots els al·lots del carregament de joguines que el Reis varen arribar fins al nostre poble.

El Mirall Del Pou Nou Està Mal Col·locat

El mirall que hi ha col·locat a la carretera de Vilafranca, en el creuer del Pou Nou, que va ser instal·lat amb l'objecte de facilitar la sortida dels vehicles procedents del Camí d'Horta, necessita esser regulat ja que els vehicles que davallen del poble cap a Vilafranca queden quasi invisibles amb el consegüent risc per als conductors; alguns dels quals ens han fet arribar la seva queixa, per veure si publicant la seva protesta arribarà a alguna persona que li pugui posar remei.

Noces d'Argent

El passat diumenge dia 7 de gener el matrimoni format per Jaume Florit Moragues i Catalina Pocovi Mieras, celebraren el 25è aniversari del seu casament, amb una missa al Santuari de Consolació i més tard un "bufet fred" pels familiars i amics.

Enhorabona!!!

Canvi en el Restaurant "Es Surtidor"

Des de principis de desembre el santjoaner Joan Matas Munar (Ditaler) ha deixat de dur el Restaurant "Es Surtidor". Els nous explotadors del restaurant són una família de Campanet.

Per altra banda, el Restaurant "Sa Cova" ha tornat a obrir les portes al públic, bastant avançades les obres de reforma realitzades aquest hivern.

Direcció Prohibida a un Tros del Carrer de Palma de Montuïri

El dia 20 de desembre es varen posar en funcionament els dics de direcció prohibida al tros del carrer de Palma de Montuïri, que va des del carrer Bonavista fins al de Vanrell en direcció a Ciutat.

Per tant, els cotxes que venen de Sant Joan si en esser el carrer Ramon Llull no l'agafen per dirigir-se cap als Creuers, en esser en el carrer Bonavista no podran passar, aleshores, els convindrà agafar aquest carrer i anar cap a la Plaça Vella.

Millores en el Cementiri

L'activitat de l'Ajuntament i de Fernando Benejam s'està notant en el cementiri. Darrerament han estat sembrades noves palmeres, a la part baixa i col·locades en diferents jardineres amb flors, que rompen un poc la monotonía que tenen la gran majoria de cementiris.

Robatori a la Cooperativa

Durant les passades festes de Nadal, un "ma lleugera" va cometre un robatori a la Cooperativa Agrícola de Sant Joan.

Aquesta mà "innocent" els va sustreure unes quinze mil pessetes.

Endevina qui t'ha ferit! Això suposam que va tenir bon menjar torro.

El Grup de Teatre

El Grup de Teatre "Biaixos i Capgiron" ha remodelat la seva Junta Directiva. Actualment és la Següent:

- **President:** Joan Magro.
- **Vice-president:** Gabriel Company
- **Secretària:** Catalina Lluïsa Gayà
- **Tresorera:** Noreta Bauzá

Els Reis d'aquest any han obsequiat al grup de teatre amb mota feineria.

Aquestes ganes de fer feina, s'han traduït en la preparació d'una nova obra teatral i els assajos es fan puntualment els dijous de 8 a 10 del vespre.

Esperam que duri!!

Festa de Sant Antoni

Organitzada per l'Obreria de Sant Antoni, amb la col·laboració de l'Ajuntament, la Parròquia, el Col·legi Públic Son Juny i les entitats bancàries Banca March, La Caixa i Sa Nostra es celebraren els actes religiosos i popular en honor a Sant Antoni.

El diumenge dia 14 de gener a les 15:30 de l'horabaixa es feren les Beneïdes dels animals i les carrosses que anaren precedides d'un cercaviles pel grup de xeremiers de Sant Joan.

El dimarts dia 16, el grup de xeremiers va tornar a sortir, acompanyat del dimoni per començar l'encesa de foguerons.

Els distints bars del poble i altres gups particulars organitzaren el seu fogaró.

L'actuació del grup local "Carrutxa Grup" a davant el bar Fiol i d'altres grups a altres indrets animà la festa del vespre del dimarts.

Dia 17 (laborable a Sant Joan) es va celebrar l'ofici Solemne en honor a Sant Antoni, a les 19:00 hores a la Parròquia.

Molts d'anys!!!

Un Ferit a la Carretera de Petra

El passat dia 6 de gener, Festivitat dels Reis, Josep Salom Roig, fill d'en Rafell de Son Gall, fou trobat inconscient i malferit en mig de la carretera, un poc abans del desviament del Camí de Calicant.

Guillem Bou, que va ser el que el va trobar, va donar avis i el ferit fou recollit per una ambulància del 061 o UVI.

Sortosament, l'accident fou més aparatós del que pareixia i el ferit pogué retornar a Sant Joan.

Tots els indicis assenyalen que Josep no fou atropellat, essent les seves ferides a causa de la caiguda del ciclomotor, el anava tot sol, i no va ser atropellat per un cotxe que va fugir.

Es Despedí Salvador Salom

Salvador Salom, un jove objector, natural de Petra, que durant els darrers mesos ha treballat en el nostre municipi desenvolupant el servei social substitutori, un dies abans de Nadal, en un acte senzill però entrenyable, es va despedir del personal de l'Ajuntament, Assistenta Social, treballadora familiar i altres col·laboradors.

Salvador Salom, i tants de joves, que han fet el servei social substitutori, són una mostra que serveix de testimoni de la tasca realitzada pels objectors de consciència.

Cavalcada dels Reis

Patrocinat i organitzar per l'Ajuntament de Sant Joan, el divendres dia 5 de gener a les 8 del vespre, arribaren SS. MM. Els Reis d'Orient, carregats de joguines i llepolies per tots els nins de Sant Joan.

La recepció oficial va ser a dins l'església a causa de les inclemències meteorològiques on després d'adorar al

De la Sequera a l'Aigua Embassada

De la sequera que venia arrossegant fora vila, en els darrers temps, hem passat durant la tardor i hivern, al moll i a les dificultats per sembrar que pateixen els pagesos.

De la gran sequera que s'ha patit, en són prova les 304 sol·licituts d'ajuda que foren tramitades en les comarques del Pla i Llevant de Mallorca.

El nostre paísà, Miquel Estelrich Mieres, cap de l'oficina de la Conselleria d'Agricultura de la Comarca de Manacor, en unes declaracions que publicava el "Diario de Mallorca" del passat dia 24 de desembre parlava del tema, comparant la darrera sequera a la que va patir Mallorca, l'any 1.914.

El mateix diari amb data de dia 27 de desembre de 1.995 publicava també una llarga entrevista amb Miquel Estelrich, on es feia un repàs a la problemàtica agrària.

La Coral Universitària Triomfà a Sevilla

Els passats dies 22 i 23 de desembre de 1.995, la Coral Universitària de les Illes Balears, que dirigeix el santjoaner Joan Company, va fer dues actuacions en el "Teatro de la Maestranza de Sevilla" aconseguint un gran èxit i molts aplaudiments per part de la gent que omplia el teatre amb la interpretació de "La Creación" de Haydn.

Els diaris de Sevilla i la crítica especialitzada va fer uns grans elogis de l'actuació dels nostres universitaris.

Cent Quaranta-Tres Agricultors a Sant Joan

El "Diario de Mallorca" del passat dia 28 de desembre en la secció "Part Forana" va publicar una relació dels agricultors censats a les Cambres Agràries de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

Sant Joan figurava en aquesta relació amb 143 agricultors, dels quals 134 són treballadors per compta pròpia i 9 ho fan per una altra persona, són jornalers.

En relació al cens -i d'això en podem opinar amb més o manco autoritat- hem de dir que "no hi estan tots els que ho són i no ho són tots els que hi estan", perquè una cosa són els afiliats a la Seguretat Social i altres els que treballen a l'agricultura, encara que sigui a temps parcial.

Els Carrers a les Fosques

La nit del passat dia 22 de desembre, suposam que degut a una sobrecàrrega de la xarxa pública d'electricitat i per causa de la il·luminació nadalenca, un gran nombre de carrers del poble quedaren a les fosques. Baldament l'oscuritat no sabem de cap robatori o altra desgràcia per aquesta causa.

Informació de la Parròquia

Un any més i en dues dates ben senyalades, els santjoaners han donat proves de la seva solidaritat.

En la recaptació de CARITAS, abans de Nadal, s'aconseguien 225.000 pessetes.

En la col·lecta que es va fer passades les festes de Nadal, destinada a la cera que crema davant la Mare de Déu de Consolació es recaptaren 90.000 pessetes.

Amics dels Escarabats

El passat dia 17 de desembre, l'Associació Amics dels Escarabats va visitar Sant Joan.

La caravana dels populars cotxes va passar pel poble, visitant la possessió "d'Els Calderers" anant a dinar a Can Tronca.

Els Calderers i Can Tronca, dos llocs dels quals es parla tan bé fora de Sant Joan i dels que ens sentim orgullosos els santjoaners.

Sant Joan

Damunt Damunt

(Fitxes a lloure)

Suplement: REVISTA DAMUNT DAMUNT
Dipòsit legal PM-673-1.991

Imprès a:
Apòstol y Civilizador
Petra (Mallorca)

PRESENTACIÓ

Mentres es van realitzant els projectes del **Col·lectiu Teranyines**, sobre la recerca històrica santjoanera, amb la publicació de nous títols de la col·lecció de monografies, **Damunt Damunt** té el projecte de publicar mensualment unes "**Fitxes a lloure**", que venen a ser uns "petits manats de brins", sols no arriben a "gavelles" o "garbes", expressions o termes que acertadament utilitza Mn. Josep Estelrich.

En el mes de gener de 1.992, Damunt Damunt va intentar iniciar la publicació d'unes breus notes informatives sobre Sant Joan, ordenades alfabeticament, sota el títol de "**Sant Joan damunt damunt**".

Davant la impossibilitat de dur a terme aquell projecte, reiniciant la publicació d'aquestes fitxes a lloure, i com ja diguerem amb anterioritat, en aquestes notes o fitxes el lector hi trobarà un poc de tot, Notes històriques, biogràfiques, onomàstica (llinatges i malsnoms), toponímia (nom de lloc), costums, anècdotes, curiositats, etc.

Sols volem donar a conèixer unes dades i notícies que hem anat recollint al llarg dels anys. La majoria de dades i informacions contingudes en aquestes "fitxes a lloure", procedeixen de fonts orals, motiu pel qual podem tenir

inexactituds, errors o equivocacions, que de ser-nos comunicades gustosament rectificarem. Dades que ampliarem a mesura que les coneixarem si el temps ens ho permet.

Com ha dit **Jaume Sansó Caldentey** a la presentació d'un llibre d'història local de Vilafranca, "és fàcil pensar que tot el que escoltam ho recordarem. I sempre descobrim, al llarg del temps, que no és així. Quantes vegades ens ha passat que, a l'hora d'intentar recordar alguna fita, deim: "I allò que me varen contar... Com era?". Dificilment es pot oblidar el pretèrit més immediat, perquè és el que tenim més present; el passat queda inmers dins el pou de la intel·ligència"

Tant de bò si alguna d'aquestes "fitxes a lloure" serveix en el futur o és el punt de partida per a investigacions o treballs més extensos, documentats i complets.

Les fitxes aniran ennumerades per a una millor localització posterior.

Sant Joan, gener 1.996

Miquel Florit Huguet

1.- Blanca Neus

Era dia 25 de març de 1.947, i es va estrenar l'obra teatral "Blanca Nieves" en el Teatre Centre Catòlic de Sant Joan.

Aquesta obra va marcar una fita històrica dins Sant Joan. Es va representar tres vegades, amb el teatre ple cada vegada.

Es va assajar tot l'any per aprendre-se els diferents papers o personatge. I durant quatre mesos els assatjos varen ser en el teatre.

Es varen dur els decorats de Barcelona, per donar més categoria i dignitat artística a l'estrena d'aquesta obra.

Sor Maria del Sagrari, es va encarregar de tota la tasca de la comèdia, baix de l'assessorament artístic de Don Francesc Oliver, d'Els Calderers.

La finalitat de la posada en escena d'aquesta obra, era la d'arreglar doblers per pagar les obres de la reforma de les aules de les nines de l'escola de les Germanes de la Caritat.

Sor Maria del Sagrari, s'hi va abocar amb tot l'entusiasme i l'èxit va ser apoteòsic.

Va ser un espectacle increïblement hermós, de gran qualitat artística. No pareixia el teatre de Sant Joan.

El text era en castellà, però totes les actrius estaren a l'altura del paper encomenat.

Estava previst que l'obra s'havia de representar a Felanitx, però per diverses circumstàncies no s'hi va arribar a anar.

El personatge principal, el de Blanca Neus, va ésser representat per Antònia Barceló Ferriol (Pericasseta), que aleshores tenia 21 anys, i era d'una bellesa fina i delicada, molt apropiada per representar el personatge que tan magistralment va interpretar.

Un dels altres personatges principals era el de la Fada que va ser interpretat per Antònia Font Bauzá (Sineuera), que va ballar "el ball de les papallones.

Els distints personatges restants foren representats per aquestes "actrius":

El paper de Bruixa era interpretat per Maria Matas Sastre (Cartera).

El paper de Regna era interpretat per Antònia Mas Matas (Pagesa).

Maria Company Barceló (Faleta), va cantar amb una veu maravillosa la "Serenata de Schubert", acompanyada al piano i per dos violins.

Els tres músics eren de Manacor.

En el paper de la Dama d'Honor va ser interpretat (a la repetició) per Antònia Gayà Mayol (de Son Perdut), Isabel Matas Joan (de S'Arraval) i Maria Barceló Company (Faleta).

També prengueren part en aquesta obra, entre altres, Catalina Gayà Gual (de Son Tei), Magdalena Jaume Font (Putxa), Teresa Gayà Matas (Ferrera), Margalida Barceló Barceló (Pirris) i els papers dels set Nanets, foren interpretats per: Aina Costa Salom (Carles), Joana Riog Mas (d'Horta), Antònia Nigorra Picornell (Selletera), Francisca Gayà Gayà (de Son Gualet), Bàrbara Matas Bauzá (de Sa Plaça), Catalina Nigorra Bauzá (de Cas Sastre) i Joana Bauzá Vaquer (de Gosalba).

2.- Benzina

El primer surtidor de benzina de Sant Joan, va ser de l'amo en Miquel Gayà (Parric), que tenia el surtidor just baix del campanar, a davant Can Tronca.

Més tard Antoni Company "Es Rollet", casat amb una Maiola, que tenien botiga, es va posar a davant caseva. Vivia en el número 39 del carrer Bellavista, conguda per la "Posada de Son Gual" i que més tard va comprar Don Miquel Fuster, i a on viu actualment la seva filla Pilar Fuster.

3.- L'amo en Biel d'Es Camp

A principis de segle Sant Joan era un poble tranquil a on els jornales no tenien cap doblar i pocs jornals. Molts de jornals eren de dues pessetes, tant si el dia era llarg com si era curt, això era l'any 1.901.

A l'any 1.910, va venir a Sant Joan, l'amo en Biel Cabell, un manacorí que va venir com a apoderat de la senyora de C'an Fiol.

Aquest home va ser conegut a Sant Joan com a l'amo en Biel d'Es Camp.

L'amo en Biel quan va venir es va instal·lar a la casa propietat de la família Fiol, per ordres expresser de la senyora. Aquesta casa tenia aproximadament una extensió d'una quarterada. Estava situada a on actualment hi ha les cases número 18 i número 20 del carrer de Palma (Can Pere-Maiol i la de la família de Ses Algorfes) i per part del carrer Bellavista ocupava les cases número 49 i número 51 (Ca n'Esnave i Can Nuviet) fins a Ca Na Morlà. Tot això era el mateix casal i celler.

En "Cabell" era un home emprenedor. Va començar a llogar les terres del Camp d'En Fiol, que estaven situades a on actualment hi ha els carrers Ramón Llull, Jaume II, Santa Catalina Tomàs i Solanda, arribant fins a Consolació. Llogava la terra a cinc duros el quartó. A n'els qui volien llogar una quarterada li pagaven 19 duros, es a dir pagaven un duro menys que si llogaven la terra a quartons.

(Aquesta és una informació verbal facilitada per mestre Antoni Sastre Barceló o (d'Es Granito).

4.- Comares

Fins a principis de la dècada dels seixanta, la gran majoria d'infants neixien en el poble. Només en determinades circumstàncies anaven a l'hospital a tenir el nadó, perquè el part no estava emparat per la Seguretat Social i es considerava un luxe ja que era una despesa que molts de matrimonis joves no podien pagar i per tant era la comara la persona que assistia a les mares quan es posaven de part.

Dins la societat rural mallorquina, poques vegades, era el metge de capsalera el que assistia a les mares en aquests moment tan transcendents.

La visita al ginecòlog també era quasi desconeguda, en aquell temps, i era la comara la qui aconsellava a l'embarassada.

La darrera comara que va actuar a Sant Joan va ser Margalida Gayà Gayà (Carritxona) que va començar a actuar com a comara l'any 1.943, passant més tard a ésser treballadora de la Seguretat Social fins a la seva jubilació.

Antònia Bauzá Arbona (sa comara Faleta) va ser la darrera comara segons l'antiga tradició.

5.- Restaurant "Sa Cova"

El restaurant "Sa Cova", va ser inaugurat el dia 12 de desembre de 1.986.

Uns dies després, el diari "El Dia de Balears" publicava la notícia:

"Ahir, divendres, va tenir lloc la inauguració del restaurant "Sa Cova", novetat tant gastronòmica com cultural ja que el recinte es troba guardonat amb peces antigues referides a l'agricultura.

El restaurant està ubicat a la sortida de Sant Joan cap a Vilafranca, a la finca coneguda com "Can Miquel Fidaver" i està regentat pels santjoaners Sebastià i Antònia.

Tot està montat dins d'un gust molt singular, com el clàssic empedrat retellat per dues files de palmeres ben cuidades. Just al costat del menjador es troba una piscina amb una forma molt original que farà les delícies de la gent a l'arribada de l'estiu. El menú a base, especialment de cuina mallorquina, molt esmerada.

En definitiva, un local que suposarà una total revolució, tant a dins àmbit cultural per la seva decoració i atuell que la componen, com en el camp purament gastronòmic."

(La crònica estava firmada per Miquel Bauzá i va aparèixer el dia 15 de desembre de 1.986).

6.- Primeres Bicycles

L'amo en Biel "Cabell", un manacorí conegut a Sant Joan com l'amo en Biel d'Es Camp, del que ja hem parlat anteriorment, va dur les primeres bicicletes a Sant Joan.

Era devers l'any 1.910.

Eren unes bicicletes velles, que llogava per un valló, cada quart d'hora.

El lloc a on aprenien de qualcar amb bicicleta era el celler del Camp, un celler molt gran, amb columnes, que estava en el lloc a on actualment hi ha "Ca n'Esnave" en el número 47 del carrer Bellavista.

Els que aprenien a qualcar amb bicicleta anaven donant voltes per dins el celler sense sortir al carrer.

Quan els ciclistes, ja sabien qualcar bé mestre Biel, ell mateix era l'inspector que els aprovava, els deixava sortir al carrer pagant una pesseta per una hora. I al cap de l'hora havien de tornar la bicicleta.

7.- Cellers i Venda de Vi

Fa un temps a Sant Joan hi havia uns quants cellers a on es venia vi durant tot l'any.

Hi havia el celler de Ca l'amo en Joan Ramón (el pare de l'apotecari), en el carrer de S'Arraval número 1.

El celler de Cas Notari en el carrer Bons Aires.

El celler de l'amo en Antoni de s'Arraval en el número 16 de l'esmentat carrer.

El celler de Ca Don Antoni Fernàndez que estava situat en els números 67 i 69 del carrer major (llar de les germanes Barceló "Mestres Gana" i Cas Forner Garreta).

El celler de Can Soler, en el carrer Princesa número 16.

El celler de Ca l'amo en Guillem Morlà, en el número 12 del carrer de l'Unió, casa que passar a ser propietat de Jaume Bonet (Síndic).

El celler de Ca l'amo en Joan de Cugalutx, en el carrer Bellavista número 58.

El celler de Can Rafel de Gosalba, en el carrer Sol número 36.

Segurament hi havia altres cellers i cups de vi. Per exemple, en el carrer de S'Arraval número 2 hi havia un gran cup que quan varen fer reformes a la casa es va convertir en una cisterna.

Tots els cellers tenien un brot de pi penjat a damunt el portal a manera que retol que volia dir que a aquella es venia vi.

8.- Adops

En un document que data de dia onze de març de 1.959 està consignada una partida de 34.200 kgr. de solfat amònic, destinat a la patata que va ser distribuït pel magatzemistes i transportistes autoritzats de Sant Joan que eren Amador Antich Antich (Baró), Llorenç Barceló Font (d'Es Pujol), Martí Jaume Gomila (Putxo) i la Cooperativa de Sant Joan.

9.- El Selleter Pico

Joan Nigorra Bauzà, va néixer a Sant Joan el dia 12 de setembre de 1.908. Es va casar amb Petra Picornell Garau, el dia 10 de setembre de 1.933. Va morir el dia 14 de novembre de 1.989.

de jovenet va fer feina amb mestre Jaume Matas Munar conegut com es Sabater "Bufali".

Després va passar a treballar d'ajudant amb el selleter Prohens de Felanitx que estava establert a Sant Joan i vivia en el carrer de Petra número 6 a on actualment és Can Pelloso), amb qui va fer feina durant molts d'anys.

El selleter Prohens era germà de Sor Margalida, que visqué molts d'anys en el convent de Sant Joan i que va morir en el poble.

Conten del selleter Prohens, que a més de ser un bon selleter, era un home que sempre es barallava amb la seva esposa i que fins i tot arribaren a separar-se. Van viure a Sant Joan fins abans de la Guerra Civil.

Quan el selleter Prohens va anar-se'n a viure a Ciutat, el Selleter Pico va quedar-se amb els atuell de selleter i va quedar com a titular del negoci.

En Joan Pico va fer de selleter fins que aquesta feina es va acabar, ja que les bísties de feina s'anaven substituint per tractors.

Un cop va abandonar la feina de selleter va passar a treballar en el camp de l'hosteleria, fent feina durant vuit temporades a un hotel de Paguera.

Era un home de caràcter obert i tenia molt bona veu, li agradava cantar cançons típiques andaluses i flamenc. Sabia tocar la guitarra i les seves cançons foren enregistrades per parents i amics.

Gran aficionat a l'esport, especialment al futbol i al ciclisme. D'una manera generosa, espontànea i desinteressada va col·laborar amb l'equip de futbol, sobretot a l'època en què Don Joan Julià "Es Murer" era el "mecenes" de l'equip local. També va ajudar al corredor Miquel

Gual, fent la feina que ell sabia fer, és a dir, cosint balons de futbol i tubulars per a les bicicletes.

10.- Baratar

El costum de baratar un gènere per un altre, sempre va estar molt estès dins els pobles de la pegoia. I els comerciants, coneixadors d'aquest fet el respectaven i se n'aprofitaven.

El costum de canviar blat amb farina, va estar molt arrelat, sobretot quan es tancaven les fàbriques de farina, les dues farineres conegudes popularment com la Farinera Vella i la Farinera Nova.

El costum establert era que el pagès propietari del blat, entregàs, per exemple 112 kgr. de blat i rebès 80 kgr. de farina, a més de 20 kgr. de segó. La diferència dels quilos es deia que eren per les mermes o pèrdues.

Els anys de la post-guerra, de l'estraperlo o mercat negre, en que l'oli era de molt baixa qualitat, es canviava l'oli duit de la montanya, per productes collits amb abundància a Sant Joan.

Sebastià Bover Gelabert (Nuviet), que era un espavilat comerciant de Sant Joan, que durant els "anys de la fam", va tenir una premsa i feia oli, amb olives duites de la montanya, aprofitava el costum de baratar, per fer el seu negoci. La proporció era de dos quilos i mig d'ametlles per un litre d'oli. Les dues parts quedaven satisfetes i tots sortien guanyant.

11.- El Carrer Tort

Un dels carrers antics de Sant Joan és el carrer Tort, que és un carrer paral·lel al carrer

Major i al carrer Bellavista, comença en el carrer Consistori pel nord i dona en el carrer de Consolació, per la banda de migjorn no té perllongació.

És un carrer curt, un carrer amb caràcter i història pròpia. En aquest carrer hi han viscut personatges populars dins la petita història que té aquest poble.

Hi van viure homes com Gabriel Gual Bonet, conegut com en Biel de Solanda, que és recordat pels seus acudits.

Don Ramón Gayà Galmés, (el capellà de Can Carritxó) i Antònia Rosselló Molines (Madò Cocou) també varen viure a aquest carrer.

Les cases de mà dreta, tenen sortida en el carrer Bellavista.

Aquest carrer ha tingut diferents noms oficials. Primerament l'anomenaren "Calle de la Antigua Cárcel", més tard "Calle del Principe". Com va succeir, en tot l'indret del territori nacional, i intimament relacionat amb la Guerra Civil, el carrer fou denominat oficialment "Calle de Julio Ruiz de Alda". Fou l'any 1.989, després de deu anys de democràcia i amb el procés de normalització lingüística en funcionament quan es va rotular amb el nom de "Carrer Tort".

Així va ser com aquest carrer va recobrar el seu nom propi, coincidint el nom oficial amb el nom que la gent li deia popularment.

12.- El safrà

Abans de que en el mercat hi hagués tants de productes industrials per condimentar, quasi totes les famílies pageses feien i tenien el seu taular de safrà, que s'utilitzava per condimentar tots els menjars.

La palla i la polseguera de les faves, després d'haver batut, s'emprava per adobar la terra a on hi havia el safrà sembrat.

L'esplet principal de safrà es solia collir per Tots Sants, dins el mes de novembre.

Actualment queden molt poques persones que segueixin cultivant safrà.

Magdalena Bauzá Matas (Calderera) es possiblement l'única persona que queda a Sant Joan, segueix cultivant un taular de safrà al Pou Nou.

El preu actual del safrà es pot dir que és astronòmic, però l'avantatge que té és que no surt car perquè per condimentar s'utilitza en poca quantitat.

13.- Els Barbers

A principis de la dècada dels 50, els preus de les barberies eren els següents:

Afaitar: una pesseta.

Tallar els cabells: dues pessetes.

Afaitar i tallar els cabells, tot per tres pessetes.

Maldament les normes de netetat, no estassen tan inculcades com ara, hi havia detalls que eren dignes de tenir en compte.

Per exemple, s'emprava una tavallola diferent per a cada client, és a dir, canviava la tavallola cada vegada.

Els mossos que ajudaven al barber cobraven a tant per barba quan havien acabat l'escarada, per treure comptes de les pessetes que les havia de donar comptava les tavallols, tantes tavallols tantes pessetes.

Els diumenges dematins la tasca s'allargava moltes vegades fins passades les dues del migdia:

RESPONSABILITAT EN DELICTES CONTRA LES INFRACCIONS URBANÍSTIQUES, CONTRA EL MEDI AMBIENT I CONTRA EL PATRIMONI HISTÒRICO-ARTÍSTIC SEGONS EL NOU CODI PENAL

- El nou codi penal regula i penalitza les possibles responsabilitats de polítics, funcionaris i arquitectes en les infraccions urbanístiques, contra el medi ambient o contra el patrimoni històrico-artístic ja sigui per negligència o amb coneixement. El codi estableix la responsabilitat del funcionari, polític o arquitectes que informa, resol o vota a favor d'una resolució injusta (construir a un lloc no urbanitzable, construir sense llicència...)
- Abans de la publicació del codi actual es podia reconduir qualsevol d'aquestes infraccions a través de la prevaricació i les sancions establertes preveïen una inhabilitació màxima de 6 anys. En canvi el nou codi penal preveu unes sancions que van des de 6 mesos a 3 anys de presó, multa i inhabilitació.
- Les infraccions urbanístiques són diferents segons les comunitats autònomes ja que cada comunitat té legislació pròpia en matèria urbanística. Això significa que una mateixa infracció urbanística pot tenir diferent sanció segons la legislació de cada comunitat.
- Aquestes noves disposicions han impulsat a la comissió de cooperació municipal, foment i ocupació i a la comissió de medi ambient i ordenació del territori a posar en marxa un programa d'assessorament sobre la responsabilitat en delictes contra les infraccions urbanístiques, contra el medi ambient i contra el patrimoni històrico-artístic. Amb aquest objectiu avui hem reunit a tots els batles i regidors de Mallorca per tal d'informar-los amb detall de les seves responsabilitats en les seves actuacions urbanístiques.
- Mallorca afronta en la dècada dels 90 el repte de mantenir un procés de creixement econòmic i social equilibrat i sostingut, un desenvolupament harmònic amb les exigències del reequilibri territorial i de la preservació i millora del medi ambient. L'acció de protecció i millora del medi ambient és un objectiu prioritari de la política del Consell de Mallorca en la que pensam incidir a través de diferents polítiques. Una d'elles i d'acord amb la nova normativa del codi penal és com ja hem la d'informar a tots els batles i regidors de les sancions per infraccions urbanístiques contemplades en aquesta llei.

**Consell Insular
de Mallorca**

Noces d'Or

El passat dia 31 de desembre, el matrimoni format per Guillem Morlà Bover i Catalina Jaume Mieres, celebraren les seves noces d'or, que havien complert el passat mes de novembre.

L'aconteixament va reunir a C'as Carboner, als seus fill, al gendre, nores, néts i altre família, així com a nombrosos amics. A la festa ben animada i joiosa no hi va faltar allò de "¡que se besen!". Fou entranyable veure l'animació, alegria i atenció que per tots els convidats tingué aquest matrimoni que ara fa 50 anys es donaren el "SI", davant l'altar.

En aquest acte es varen llegir algunes gloses fetes per Joan Matas Sastre dedicades als enfitrions de la festa, que a continuació els transcrivim:

Cinquanta anys i vint-i-cinc dies
avui precisament fa
que vos volguereu casar
amb grans gotjos i alegries
sense faltar energies
per poder-ho disfrutar.

A partir d'aquell moment
i confiats en sa sort
heu arribat sa barca a port
vinguéis d'on vinguéis el vent
per això en aquest moment
guardau tant preciós record.

Un ramell molt guapo heu têt
de dos fills i una filla
que vos han dat en el seu dia
sis nétes i un renét
que perquè sia més complet
el vos ha duit na Maria.

És una gran il·lusió
celebrar unes noces d'or
omple d'alegria tot cor
ditzós el qui pot fer-ho
i en aquesta ocasió
voltros avui feis això.

Que molts d'anys visqueu plegats
amb salut i benestar
i vos pogueu recrear
amb els fills, néts i amistats
si cinquanta n'hi heu estat
molts més n'hi pogueu estar.

No sé com he d'expressar
per dir-vos el que me sent
el temps que anireu visquent
que Déu vos doni sa mà
perquè pogueu celebrar
igual que els cinquanta els cent.

Juntant el vostre destí
dona i home, home i dona
fereu una cosa bona
perquè ho volguereu fer així
per tant just me queda dir
tot vos sia enhorabona.

Ara per acabar
i per no fer-me pesat
si he dit cap disbarat
crec que sabreu perdonar
per s'any nou que entra demà
i pel que encara no ha acabat
vos desitg felicitat,
salut, pau i benestar
i gràcies per aquest dinar
que amb tant d'amor mos heu dat.

Joan i Matas

A continuació na Catalina Morlà Matas va llegir la següent glosa i la va dedicar als seus padrins:

Enhorabona padrina,
enhorabona padrí.
Jo, i tots els néts d'aquí
sempre vos tendrem estima
i acceptau-me com a nina
lo que amb això vos vull dir.

Que molts d'anys visqueu així,
amb salut i santa hermonia
i tant els dos fills com la filla,
també ho desitjen així,
que sempre pogueu gaudir
de sana i gran alegria
i que per voltros dos sia
sa vida: UN IMMENS JARDI.

ENHORABONA I MOLTS D'ANYS!!!

**Dedicat a Guillem
Morlà i Catalina
Jaume**

**(Amb motiu de les seves Noces
d'Or. Novembre 1.995)**

De lo més íntim del cor
i amb dolça i suau escomesa
heu celebrat nocces d'or
amb alegria i fermesa
d'amor d'aquell que mai mor
mescla de pau i tendresa.

I seguint vostre viarany
en fosca i en matinada
treballant amb dolç afany
cap a la vellesa aimada
sense deixar aquell tirany
promès en trendra diada.

I plens d'esperança creixent
seguint cap a l'horitzó
amb semblança de jovent
i somnis d'un viu color
contra la tempesta o vent
siau com sou, tot amor.

Ja mai vos manqui l'ajud
dins la vellesa assentada
i tingueu sempre salut
quan dins els temps desitjada
de comprensió la virtut
d'un amb l'altre agombolada.

En somris de benestar
vos dic amb cara xalesta
i com a dolç despertar
gaudint de goig, vostra gesta
molts d'anys junts pogueu estar
i per a Cap d'Any pogueu fer festa.

**Molts d'anys amb salut vos
destitja de tot cor la vostra amiga,**

Bàrbara Matas Sastre

**Dedicat a Josep
Fontirroig i a
Maria Ferrer**

**(Amb motiu del Bateig de la
seva primogènita)**

Com a Fruit del vostre amor
Déu del cel vos va enviar
una benvinguda filla
que amb goig vareu batejar
el dia set de gener
de mil nou-cents noranta sis
que fa poc va començar
i se li va imposar
el nom de Joana Maria
i una festa ben complida
en nom d'ella vareu donar
Déu vos doni llarga vida
per poder-la contemplar
i que el seu Àngel de la Guarda
mai la deixi de la mà.

Catalina Jaume de Calicant

Com Cada Any

Nosaltres tenim un carrer
que se diu carrer Major
que sol causar admiració
a tota la gent que ve
per el Govern del P(e) P(e)
fa massa coneixador
que no hi ha cap regidor
a veïnat de C'as Forner.

Me cag en revidell!
Digníssim Ajuntament
que degut a s'esfaltat
heu armat un desgavell
i d'aceres m'he bolcat
amb un poc més i em mat,
per poc hi he fet sa pell.

Perdonau l'atreviment
me tornau fer repetir
me sap greu haver-ho de dir

però si no ho dic rebent,
es mareix un monument
que sa idea va tenir
de cada any fer-me sofrir
Digníssim Ajuntament!

Lo que ha estat, sigui estat
i a pesar de que m'és igual
crec que no ho feis per cap mal,
tinc motius per estar cansat
entre es llum i s'asfaltat
ja comença a fer pardal
un altre any per a Nadal
tornar quedar amb s'oscuritat.

Hermosa com la donzella
de quinze o vint anys d'edat
és s'estrella que heu penjat
com de rosa la ponçella
davant tanta maravella
he quedat meravellat
però el vent mos ha deixat
que és just mitja estrella.

Pujant pel carrer Major
a mà esquerra al trenta-ú
quan ho trobeu oportú
hi teniu un servidor
del més pobre al més senyor
que no discrimin ningú
i si he agraviat qualcú
himildement deman perdó.

**Gabriel Company
(Forner Boveta)**

Bon Any Nou

Que aquesta nova vinguda
de Jesús el Redentor
ens dugui pau i concordia
amistad i germanor
i al mateix temps beneixi
del nostre fill d'unió
i que amb la seva companyia
fermin fort el seu amor.

Catalina Jaume de Calicant

**Dedicat a
Margalida Font
Verd, la madona
de Sa Cova**

(Amb motiu dels seus 80 anys)

Per vos el Dia del Reis
va ser una excel·lent diada
vuitanta anys vareu complir
per tothom apreciada
vos heu vista respectada
pels fills, les nores i néts
i altra gent més allunyada.

S'estrella de l'Orient
per bon camí vos ha guiada
vos heu fet cas de la gent
i així s'ha vist correspost
el vostre mereixament.

Salut i molts d'anys!

Catalina Jaume de Calicant

**Recordant a
Bartomeu Putxer**

M'agrada d'un bon amic
recordar lo positiu
i si té res negatiu
es qui toca que el castig.

Bon amic te dic adéu
a l'hora del despedir
l'any mateix varem venir
i despedir-te em sap greu
has estat bon amic meu
fins a l'hora de morir
i com a amic t'he de dir
que en el cel ens vegem Tomeu.

**Gabriel Company
(Forner Boveta)**

**Sant Antoni de
Gener**

Sant Abat d'Alexandria
que ho sou de complaent i bò
acostar-me a vos voldria
per demanar-vos de cor
que els hurfans de tota via
amb Déu vegin son tresor.

Del Foc, Dimoni o terror
que és lo que de moda està
ompliu els cors de perdó
on la pau pugui regnar
a vos venim amb fervor
si pot ser, donau-mos sa mà.

Pel nostre poble estimat
la Vila que apreciam
el cor de Mallorca aimat
on de bò vos invocam
guardau-nos com a ramat.
Sant Antoni us estimam!!!

Bàrbara Matas Sastre

**Gloses de Jaume
Nigorra**

**(Publicada a la revista "Es
Molí Nou" de Vilafranca,
dedicada a n'es forner
Boveta)**

Si a un li peguen un toc
és que ho ha de menester
si a voltros vos va bé
el vos presentaré un poc.

Jo li don s'enhorabona
perque un dia em tragué "d'apuros"
i jo sense tenir duros
m'acompanyà a ca sa dona.

Vull aprofitar s'ocasió
que me brinda "Es Molí Nou"
a qualcú li vendrà de nou
que jo li degui un favor.

Jo no som cap glosador
maldament pensin que en sé fer,
si ell cap dia m'ha de menester
jo li tornaré es favor.

Vaig conèixer es forner "Boveta"
a una Associació,
i com a bon glosador
es mereix una mambelleta.

A més de ser glosador
té moltes altres qualitats,
i sense dir més desbarats,
també és un bon cantador.

Que tu, som un poc més jai
sense fulles ja estan ses roses,
i jo per cercar ses gloses
me pareix que no he servit mai.

M'han dit que eres un bon forner
i que ja estaves retirat,
però com en Pere Ginard
en que per tot hagi cercat
es segur que no en trobaré.

Jo crec que per esser com ell
s'ha de menester paciència
tenint a sa consciència
que mos hem de treure el capell.

Ja que ara no fas de forner
que puguis fer moltes gloses,
agafa aquest ram de roses
i que molts d'anys en puguis fer.

He sentit dir per tot arreu
que no basta sa voluntat,
"Boveta" si no t'ha agradat
t'he fet sentir sa meua veu.

Molts d'anys!

Jaume Nigorra

Molts d'Anys! Felic Aniversari

Suposam que la gran majoria dels nostres lectors, hauran rebut per correu, directament o mitjançant el telèfon, durant les passades festes de Nadal i Cap d'Any, les felicitacions de familiars i amics. És un costum de sempre.

Ens confessava una jove lectora: "per jo la felicitació més apreciada, de les que rep al llarg de l'any, no són les de Nadal, les que rep amb motiu del meu sant, la més apreciada és la que rep amb motiu del meu aniversari, perquè per aquesta data quasi ningú es recorda de jo".

Per això **Damunt Damunt** ha intentat reunir un petit fitxer amb la data, dia i més (ja que l'any no interessa tant) del naixement de la majoria de santjoaners.

A partir d'aquest mes de gener **Damunt Damunt** publicarà una petita relació de persones que varen néixer durant el més de gener, en aquesta secció **MOLTS D'ANYS! FELIÇ ANIVERSARI!**. Per no fer aquesta "llista inacabable" començarem per felicitar a la gent jove, els compresos dins la "dècada prodigiosa" (per a alguns), els a dir, els que tenen entre 12 i 22 anys, o sigui els nats entre els anys 1.974 i 1.984.

Tota omisió serà involuntària, cosa que estam segurs sabran comprendre els nostres joves lectors i lectores.

Rebeu la nostra més cordial felicitació en el dia del vostre aniversari. **MOLTS D'ANYS !!!**.

1.- Arnau Bauzà Mesquida, (Faleu), el dia 2 de gener.

2.- Margalida Bauzà Mas, (de Ca'n Gonella), el dia 3 de gener.

3.- Margalida Clamor Barceló, (Xisqueta), el dia 6 de gener.

4.- Francisca Company Nicolau, (de Sa Plaça), el dia 10 de gener.

5.- Miquel Àngel Bauzà Mas, (de Ca'n Gonella), el dia 12 de gener.

6.- Antoni Sánchez Font, (de Ca s'Escolà), el dia 15 de gener.

7.- Pere Mestre Estelrich, (Batxà), el dia 17 de gener.

8.- Miquel Bauzà Fiol, (Ribes), el dia 18 de gener.

9.- Bàrbara Vaquer Galmés, (de Son Cucuí), el dia 18 de gener.

10.- Antoni Ferriell Martorell, (Ferriol), el dia 20 de gener.

11.- Margalida Català Rebassa, (Català), el dia 25 de gener.

12.- Martí Company Bonnin, (d'Es Garaix), el dia 26 de gener.

13.- Maria Ordinas Miralles, (Ordines), el dia 28 de gener.

14.- Catalina Gomis Dalmau, (de Ca'n Parric), el dia 29 de gener.

15.- Maria Laura Pastor López, (Faleu), el dia 31 de gener.

16.- Antònia Torrrens Jaume, (Torrens), el dia 31 de gener.

Comunicat de Premsa Forana

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca, en assemblea general celebrada el passat dia 18 de desembre, per unanimitat, manifesta el seu ferm suport a la política lingüística en favor de la unitat de la llengua catalana a Mallorca i l'actitud que mantén en aquest tema l'actual president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el sr. Cristòfol Soler i, al mateix temps, denuncia i rebutja els constants atacs que pateix.

Discrepàncies Periodístiques

(Puntualitzacions a la crònica de M. Barceló, publicada el passat dia 20 de desembre al Diario de Mallorca)

Qui llegeix a la lleugera aquesta crònica, ben segur que en treurà una conclusió, equivocada, de que l'obra realitzada en "Es Rafal" es feta per d. Francisco Gilet, que aquesta obra consisteix en un "chalet de unos 160 metros cuadrados" i que "el grupo conservador de Sant Joan le ha aplicado la sanción mínima (un 5% sobre el valor de la obra ilegal) y ha calificado como leve la infracción urbanística cometida por Gilet".

Així comença el cronista la seva tendenciosa exposició.

Malgrat això, els fets, fàcilment comparables, no són aquests sinó uns altres, que es resumeixen a continuació.

El 12 de setembre de 1.994 es concedeix llicència d'obres a la Sra. Maria de los Desamparados Sancenon Royo per a la rehabilitació de la casa de camp o de pagès d'Es Rafal (no "caseta de aperos" que assenyalava la crònica). No obstant, aquesta obra no es va realitzar per esboldrec o demolició de l'antic edifici.

Aleshores, en aquell indret, es varen començar a aixecar unes parets, amb aparença de voler construir una vivenda. Aquestes obres, sense llicència, foren paralitzades, voluntàriament per la Sra. Sancenon abans d'arribar a la fase de forjat. Es sol·licità la corresponent llicència municipal per a construir una vivenda unifamiliar aïllada; la Comissió Insular d'Urbanisme del Consell Insular de Mallorca, que coneixia aquests fets, informa favorablement la petició i, lògicament, el Batle concedeix la llicència.

Hi ha, doncs, no un xalet acabat sense llicència, sinó solsament un començament il·legal de vivenda, que va paralitzar la Sra. Sancenon sense ordre expressa del Consell Insular (encara que la crònica digui el contrari) i que ara pot continuar i acabar.

Simultàniament a la concessió d'aquesta llicència a la Sra. Maria de los Desamparados Sancenon Royo per a vivenda a n'Es Rafal, es va obrir expedient sancionador per aquell començament de vivenda sense llicència. Segons la crònica que comentam, aquest expedient ja està resolt definitivament -"quedó cerrado el pasado 30 de noviembre", diu M. Barceló-, amb "multa de 18.500 pesetas a Francisco Gilet" imposada pel "grup conservador de Sant Joan", es llegeix al principi de la crònica, i pel "pleno municipal, con los votos de la mayoría del PP", indica al final del mateix escrit.

La realitat és que aquest expedient no ha fet més que començar, estant pendent de possibles al·legacions de les parts implicades: la Sra. Sancenon i el constructor.

D'acord amb la Llei 10 / 1.990, de 23 d'octubre, només son responsables de les infraccions urbanístiques el propietari, el promotor, el constructor i els tècnics directores de les obres. Resulta que D. Francisco Gilet no pareix que es trobi en cap d'aquestes circumstàncies.

Per últim, el fet de començar les obres sense llicència, però legalitzables a petició de l'interessat, és una infracció que aquella Llei califica com a lleu i la sanció no pot ésser altre que multa del 5 % del valor parcial de la part de l'obra il·legalment realitzada, sense possibilitat de variar aquest percentatge. La competència correspon al Batle i a cap més del Grup Polític ni tampoc al Ple de l'Ajuntament.

Per acabar, es fan aquestes puntualitzacions sense ànim de polèmica i per a la deguda informació del lector.

Sant Joan, 9 de gener de 1.996.

El Batle, Gabriel Mora Mas

Convocatòria de Concurs per a Jutges de Pau

Acordada, per acord Plenari el passat dia 15 de novembre, la convocatòria de concurs per a l'elecció de Jutge de Pau, titular o substitut, d'aquest Municipi, es fa públic que els veïns interessats per ocupar aquest càrrecs poden presentar sol·licitud adreçada al Batle, dins el termini de 15 dies, comptats des del següent al de la publicació del present anunci en el BOCAIB.

Sant Joan, a 29 de desembre de 1.995

El Batle, Gabriel Mora Mas

De la Guarderia Infantil a la Residència Senil

Les dues etapes més febles de la persona són la infantesa i la vellesa.

A la primera etapa aband d'aprendre la llengua que ens ensenyaren o l'educació rebuda, hi va haver una primera experiència que és la que més ha determinat la nostra vida: és l'acollida amorosa que reberem dels nostres pares.

Avui en dia aquesta acollida no és tan intensa degut a que els infants, de ben petits ja són cuidats durant moltes d'hores a les guarderies infantils o per persones generalment fadrines que es dediquen a guardar-los. És un moment molt delicat per l'infant ja que necessita molt de la presència dels seus pares.

La vellesa és una altre etapa a on també es precisa atenció i cura. I de la mateixa manera que els pares un dia cuidaren dels seus fills, ara són els fills que han de cuidar dels seus pares.

Però què passa ens els nostres dies?.

Doncs, que molts de pares acompanyen als seus fills a les guarderies mentre ells treballen els dos per tal, (segons els casos), d'obtenir més ingressos. D'aquesta manera, **les coses passen davant les persones, el gastar davant el compartir i el friur en l'instant** sense voler, les comoditats tenen preferència damunt els fills.

I és clar, aquesta realitat es torna a repetir quan els fills són grans. **De la mateixa manera que els pares han duit als fills a la guarderia, ara els fills duen als seus pares a la residència**, i així, els fills tornen repetir la imatge que els seus pares els deixaren.

Amb una paraula, si els pares van a la residència els fills podran fer més feina, podran obtenir més ingressos i així podran aspirar a allò que els seus pares els varen ensenyar: comprar, gastar, fruir la comoditat, el ben estar, etc.

No seria ben hora de fer una reflexió seriosa, pensar les coses i valorar més la família, per tal de crear un equilibri d'amor, de comprensió i de pau, valorant per damunt de tot a les persones més que a les coses.

Que aquest any nou ens doni la pau interior necessària per discernir la nostra vida sobre aquesta realitat.

Nofre Torres, rector

AJUDES PER SUPERFÍCIES

(Sembra de Blat, Ordi, Faves, Ciurons, etc, i Terres de Guaret)

* PLAÇ DE TRAMITACIÓ:

De l'1 de gener al 8 de març

* DOCUMENTS NECESSARIS:

- SOL·LICITANTS D'ANYS PASSATS:

- CARTA DE LA CONSELLERIA D'AGRICULTURA DE LES PARCEL·LES DECLARADES L'ANY PASSAT O ON HEU D'ANOTAR ELS CULTIUS D'AQUEST ANY.

- SOL·LICITANTS NOUS:

- FOTOCÒPIA DELS PLÀNOLS CADASTRALS AMB NOMBRE DE POLÍGON, PARCEL·LA I SUPERFÍCIE CADASTRAL.

- FULL DE DADES BANCÀRIES

- FOTOCÒPIA DEL N.I.F.

Naixament

Maria Antònia Bauzà Fullana, filla de Joan (de son Gil) i de Joana Maria (de Cas Sabater Coix), va néixer el passat dia 13 de gener de 1.996.

Enhorabona pares, padrins i altra família.

Defuncions, ens han deixat durant 1.995

1.- Andreu Galmés Company, (de Son Cucuí) el dia 21 / 01 / 95 als 86 anys.

2.- Joan Mesquida Font, (Jordi) el dia 29 / 01 / 95 als 86 anys.

3.- Catalina Oliver Pastor, (de Solanda) el dia 30 de gener de 1.995 als 49 anys.

4.- Margalida Mayol Ginard, (Maiola) el dia 27 / 02 / 95 als 90 anys.

5.- Antoni Bonet Ginard, (de s'Almudaina) el dia 10 / 03 / 95 als 50 anys.

6.- Maria Gual Matas, (de Son Tei) el 15 / 03 / 95 als 90 anys.

7.- Mateu Bauzà Caimari, (Papa) el 08 / 04 / 95 als 73 anys.

8.- Joan Bauzà Bauzà, (Pubil) el dia 09 / 04 / 95 als 93 anys.

9.- Josep Gual Bauzà, (Paulo) el 19 / 04 / 95 als 78 anys.

10.- Carles Estelrich Costa, (de Ca Na Blanch) el dia 27 / 04 / 95 als 60 anys.

11.- Isabel Bover Gelabert, (Nuvietà) el dia 07 / 05 / 95 als 66 anys.

12.- Arnau Matas Bauzà, (Rotget) el 08 / 05 / 95 als 81 anys.

13.- Sor Antònia Adrover Julià el 11 / 05 / 95 als 93 anys.

14.- Miquel Gayà Bauzà, (Fidavé) el 12 / 05 / 95 als 82 anys.

15.- Miquela Alzamora Florit, el dia 17 / 05 / 95 als 88 anys.

16.- Jaume Manuel Mas Mira, el dia 05 / 06 / 95, va morir amb accident de trànsit en el km. 32,200 (Terme de Sant Joan). Era natural de Sant Llorenç d'es Cardessar, tenia 59 anys.

17.- Josep Estelrich Mieres, (Turricano) el dia 7 de juny de 1.995 als 67 anys.

18.- Antònia Vaquer Bonet, (Passol) el 12 / 06 / 95 als 65 anys.

19.- Antònia Gayà Sastre, (Perduda) el 06 / 07 / 95 als 65 anys.

20.- Margalida Bauzà Bauzà, (Esnaveia) el 27 / 07 / 95 als 86 anys.

21.- Bartomeu Bou Riutort, (Rumbet) el 18 / 08 / 95 als 61 anys.

22.- Joan Bauzà Mayol, (Cuixiner o de Son Barceló) el dia 19 / 09 / 95 a Moscarí als 73 anys.

23.- Catalina Gayà Mayol, (de Ca'n Parric) el dia 27 / 09 / 95 als 72 anys.

24.- Magdalena Barceló Martí, (Betlem) el dia 15 / 10 / 95 als 79 anys.

25.- Mateu Català Nigorra, el dia 20 / 10 / 95 als 53 anys.

26.- Margalida Bauzà Bernassar, (Sol), el dia 20 / 10 / 95 als 54 anys.

27.- Margalida Estrany Mestre, (de Ca'n Rumbet) el dia 29 / 10 / 95.

28.- Margalida Gayà Rotger, (Reüllà) el dia 30 / 10 / 95 als 81 anys.

29.- Maria Nigorra Gomis, (Micalona) el dia 16 / 11 / 95 als 84 anys.

30.- Maciana Ferriol Antich, (Pericassa) el dia 22 de novembre de 1.995 als 85 anys.

31.- Fernando Juan Bauzà, el dia 22 / 11 / 95 als 90 anys.

32.- Joan Gayà Gayà, (Carritxó) el dia 01 / 12 / 95 als 77 anys.

33.- Gregori Mayol Bauzà, (de Son Ramón) el dia 13 / 12 / 95 als 55 anys.

34.- Andreu Florit Pocoví, (Virgo) el 21 / 12 / 95 als 83 anys.

35.- Joan Bauzà Gayà, (Tunió) el dia 24 / 12 / 95 als 83 anys.

Diversitat de Cultures, Igualtat de Drets

Moltes vegades sentim parlar d'organitzacions que actúen en l'àmbit internacional aportant la seva ajuda als llocs a on hi ha conflictes bèl·lics o als països del tercer món.

Entre aquestes O.N.G. (Organitzacions No Governamentals) hi ha Mans Unides. És ben segur que la majoria n'heu sentit parlar, perquè cada any, les parròquies fan una recaptació per aquesta organització.

Cada any, des de fa trenta sis anys, Mans Unides surt al carrer amb un lema. Per la campanya 95 / 96, el lema diu: "DIVERSITAT DE CULTURES, IGUALTAT DE DRETS".

Aquesta és una organització no governamental, catòlica, de voluntaris que des de 1.960 lluita contra la pobresa, la fam, la malnutrició, la malaltia, la falta d'educació, el subdesenvolupament i les seves causes com són la injustícia, el repartiment desigual dels béns i les oportunitats de les persones i els pobles, la ignorància, els prejudicis, la insolidaritat i la insensibilitat.

La seva actuació es desenvolupa bàsicament en dues línies:

- **Sensibilització i informació:** ja que vivim en un món interdependent, treballen al costat del Nord, conscients de que les causes de la pobresa del Sud estan en gran part aquí, a les estructures i comportaments. Per això, es duen a terme campanyes de sensibilització i informació a l'opinió pública que puguin promoure la justícia, donant a conèixer els valors culturals, socials i religiosos d'aquests pobles.

- **Finançant projectes de desenvolupament:** aquests projectes arriben de més de seixanta països de l'anomenat Tercer Món, elaborats pels qui tenen les necessitats i idees per fer-los tirar endavant. Després d'estudiar-los, s'aprova el projecte, es manté contacte amb qui són els que prenen la iniciativa i els envien els fons recaptats directament.

Mans Unides, compta, sobre tot, amb el treball de milers de voluntaris repartits en 71 seus per tot l'Estat Espanyol. Això significa que les despeses de l'organització són mínimes. Dels 5.567 milions de pessetes recaptats durant la darrera campanya, el 92,4 % ha estat enviat al Tercer Món, el 4,5 % s'ha invertit en sensibilització i sols el 3,1 % restant s'ha emprat en despeses de gestió i administració.

Per concienciar a la població espanyola estan en contacte amb els mitjans de comunicació, proporcionant-los informació sobre els països del Tercer Món, s'elabora un butlletí informatiu trimestral i un material educatiu.

Aquesta nota sols pretén donar una idea un més àmplia del que és Mans Unides, de quina manera treballa i a on.

Els fons per dur a terme aquesta tasca procedeixen de les quotes dels socis, un recaptació anual de les parròquies, aportacions de col·legis, empreses, donatius esporàdics, etc.

També compta amb subvencions (un 10 %) no fixes d'Organismes Oficials. Si algú té interès a fer-se soci o vol rebre informació més exhaustiva, trucau al telèfon: 52 62 42.

Antònia Pilar Mas

La no-violència

Quan un home pretén ser no-violent, no s'ha d'irritar amb qui l'ha ofès. No li desitjarà cap mal, no li voldrà més que bé, no el difamarà, no li causarà cap sofriment físic. Acceptarà tots els insults que vinguin del seu ofensor.

La no-violència així compresa es converteix en la innocència absoluta. La no-violència absoluta és una absència total de desitjos dolents cap a tot quan viu. S'estén fins i tot als ser inferiors de l'espècie humana, sense exceptuar als insectes i animals nocius. No han estat creats per ésser aliment de les nostres inclinacions destructores.

Se coneaguéssim el pensament profund del Creador, descobriríem el paper que els correspon a la seva creació.

En la seva forma activa, la no-violència consisteix en una marcada benevolència cap a tot quan existeix. És l'amor pur. L'home no es torna diví quan encarna la innocència de la seva persona; el que succeeix és que aleshores es torna vertaderament home.

Quan vaig llegir el Nou Testament i el Sermó de la Muntanya vaig començar a comprendre l'ensenyament de Crist i el missatge feu ressò amb alguna cosa que havia après durant la meua infància. Aquest ensenyament no era venjar-se ni tornar mal per mal.

Gandhi

NOTA: Aquest escrit es publica amb motiu de la celebració del dia de la pau i la no-violència el dia 30 de gener dia en que va morir en Gandhi.

